

PERMANENTE VERTEGENWOORDIGING
VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN
BIJ DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN

ZEER VERTROUWELIJK.

No. 12.650/1939.

Onderwerp: Ontwerp voor advies
Europese Commissie inzake
toetreding nieuwe leden.

Brussel, 16 augustus 1967.

Belliardstraat 62

Tel. 13.63.70

MIN. BUITENLANDSE ZAKEN	
INGEK. <i>J/E</i>	WISE <i>D/B D/B</i>
INGEK. 18 AUG. 1967 <i>(hebben exemplaar)</i>	
Fotono. 9059/67	Agno. 147043
DESSIER <i>996-0-111</i>	

✓ Ke.

Dossier 996-0 EUR. Com. - uitbreiding

Zoals Uwer Excellentie bekend is, hebben de diensten van de Europese Commissie opdracht ontvangen tot het opstellen van een ontwerp voor het advies, dat de Commissie eind september aan de Raad zal uitbrengen met betrekking tot de toetreding van de nieuwe leden tot de Europese Gemeenschappen.

Gedurende de afgelopen dagen heb ik een aantal betrouwbare inlichtingen kunnen verkrijgen over de inhoud van dit eerste ontwerp, waarvan het mij nuttig voorkomt Uwer Excellentie hieronder een samenvattend overzicht te geven.

Ik moge daarbij de aandacht op het zeer vertrouwelijk karakter van deze informatie vestigen.

Tevens moge ik er op wijzen, dat in het huidige stadium van voorbereiding uiteraard alle interne stukken nog slechts een zeer voorlopig karakter hebben. Het valt dan ook te verwachten, dat het definitieve advies van de Commissie op een aantal punten wezenlijk verschillend zal zijn van de thans opgestelde ontwerpen. Uiteraard zal ik niet nalaten Uwer Excellentie ook verder te informeren over eventuele nieuwe ontwikkelingen naarmate mij hierover inlichtingen bereiken.

AFGESCHREVEN:

- 2 -

Zijner Excellentie
de Minister van Buitenlandse Zaken
te
'S - GRAVENHAGE.

I. ALGEMEEN.

In de inleiding van het rapport zou erop worden gewezen dat alle kandidaten, met uitzondering van Zweden, hebben verklaard alle doelstellingen van de Verdragen te kunnen accepteren. Het zou dan ook niet mogelijk zijn deze staten verschillend te behandelen, waarbij tevens in aanmerking zou moeten worden genomen de zeer nauwe economische banden bestaande tussen de verschillende kandidaat-landen. De enige plausibele hypothese zou dan ook moeten zijn een gelijktijdige toetreding tot de Gemeenschappen van het V.K., Ierland, Denemarken en Noorwegen, en een associatie van de meeste andere E.F.T.A.-landen. Een andere hypothese zou zijn een toetreding van het V.K. alleen en een associatie van de overige landen, waarbij sommige associatie-accorden uiteindelijk zouden kunnen uitmonden in toetreding, doch de Commissie zou dit laatste als een "arbitraire" oplossing kenmerken. In ieder geval zouden beide oplossingen economisch niet verschillend zijn, doch uitsluitend uit een oogpunt van de institutionele structuur.

De toetreding van nieuwe leden zou in beginsel gunstig moeten worden beoordeeld omdat de Gemeenschappen hierdoor zowel politiek als economisch versterkt zouden worden. De betekenis van deze versterking zou echter afhangen van de vraag of de uitgebreide Gemeenschap haar dynamisme zou kunnen bewaren. De Commissie zou het zeer moeilijk achten op deze vraag in het huidige stadium een antwoord te geven daar dit van een aantal andere factoren zou afhangen die geen direct verband houden met de uitbreiding: de convergentie of divergentie van de nationale politiek der Lidstaten, in het bijzonder maar niet uitsluitend de buitenlandse politiek, de toenadering of het verder uiteenlopen van hun concepties inzake de fundamentele doelstellingen en de institutionele ontwikkeling van de Gemeenschap. Daarom zou de Commissie zich onthouden van iedere voorstelling inzake de invloed die de uitbreiding van de Gemeenschap zou kunnen hebben.

Onder deze reserve zou de Commissie ernaar streven niet zozeer een aantal abstracte overwegingen te ontwikkelen over een eventuele versterking of verzwakking van de Gemeenschap, doch veeleer een onderzoek in te stellen naar de gevolgen van de toetreding van nieuwe leden in de verschillende sectoren van de gemeenschapsactiviteiten en daarbij vast te stellen aan welke voorwaarden moet worden voldaan, opdat de Gemeenschap zoveel mogelijk voordeel zou kunnen trekken en zo weinig mogelijk schade zou lijden uit deze uitbreiding van haar ledental.

Bij dit onderzoek zou de Commissie zich laten leiden door twee beginselen, t.w. in de eerste plaats niet onnodige prealabele problemen opwerpen die moeilijkheden tussen de Zes zouden kunnen veroorzaken of de ontwikkeling van de Gemeenschap zouden vertragen gedurende de onderhandelingsperiode; en in de tweede plaats de onzekerheid op te heffen in die gevallen waarin de afwezigheid van bepaalde oriëntaties op het moment van de toetreding van nieuwe leden de Gemeenschap een te groot risico zou doen lopen.

De Commissie zou er van uit gaan dat de nieuwe leden niet alleen de Verdragen van Rome en Parijs en de hierop gebaseerde beslissingen zouden moeten aanvaarden, maar ook de politieke doelstellingen. Zij zou daarbij in het bijzonder de aandacht vestigen op de ontwikkeling in de Britse houding gezien de recente verklaringen van de Britse regering waarbij deze zeer uitdrukkelijk de politieke doelstellingen verklaart te onderschrijven. In dit verband zou een toetreding van Zweden dan ook uitgesloten moeten zijn.

Tenslotte zou de Commissie erop wijzen dat tijdens de onderhandelingen de ontwikkeling binnen de Gemeenschappen niet zou kunnen worden stilgelegd of zelfs maar vertraagd. De onderhandelingen zouden dan ook zo kort mogelijk moeten duren.

II. INSTITUTIONELE PROBLEMEN.

De institutionele structuur zou in tact blijven doch de noodzakelijke aanpassingen zouden de volgende vorm kunnen aannemen:

a. Het Parlement.

Verschillende formules zouden kunnen worden overwogen teneinde, bij de uitbreiding van het ledental van het Parlement, meer rekening te houden met de bevolkingscijfers van de Lidstaten, daar overname van het huidige systeem, t.w. het dubbele ledental van de vertegenwoordigingen in de Assemblee van de Raad van Europa, het huidige gebrek aan evenwicht nog zou verzwaren. Hiertegenover zou worden aangevoerd dat dit een wijziging van het bestaande systeem zou betekenen en dat dit beter zou kunnen worden uitgesteld tot het moment waarop het Parlement bij directe verkiezingen zou worden gekozen. Wel zou kunnen worden overwogen het aantal leden verhoudingsgewijs voor alle Lidstaten te verhogen, teneinde de overbelasting met commissiewerk van de individuele Parlementsleden te verminderen.

b. De Raad.

Hier zouden zich vooral twee problemen stellen, n.l. de gekwalificeerde meerderheid en de weging der stemmen. Wat betreft de gekwalificeerde meerderheidsregel zouden de bestaande beginselen gehandhaafd moeten blijven. Een probleem bestaat evenwel in verband met de beslissingen genomen zonder voorstel van de Commissie, welke thans naast de gekwalificeerde meerderheid tevens de stemmen van tenminste vier Lidstaten moeten omvatten. De Commissie zou er de voorkeur aan geven dit aantal, bij een Gemeenschap van tien leden, ten hoogste tot vijf uit te breiden.

Wat de stemmenweging betreft zou rekening moeten worden gehouden met de verschillen in economisch en bevolkingsgewicht van de verschillende Lidstaten. Het V.K., Duitsland, Frankrijk en Italië zouden hetzelfde aantal stemmen moeten hebben, daarna België en Nederland, terwijl Ierland, Denemarken en Noorwegen een aantal stemmen zouden moeten verkrijgen gelegen tussen België en Nederland enerzijds, en Luxemburg anderzijds.

Om dezelfde redenen zou de thans bestaande eenvoudige meerderheid vervangen moeten worden door de eenvoudige meerderheid van de gewogen stemmen, vertegenwoordigend tenminste vijf Lidstaten. De unanimitéitsbeslissingen zouden een bijzonder probleem opwerpen omdat eenstemmigheid van tien leden moeilijker te verkrijgen zou zijn dan van zes leden.

Moeilijkheden zouden er ook kunnen voortvloeien uit het feit dat de nieuwe leden grotere aanpassingsmoeilijkheden zouden hebben dan de oude leden. Overwogen zou kunnen worden de eenstemmighedsregel te vervangen door een verzwaarde gekwalificeerde meerderheidsregel, hetzij door het veto-recht van één Lidstaat te beperken tot zeer belangrijke gevallen, hetzij dit vetorecht alleen toe te kennen aan de grote Lidstaten enerzijds en groeperingen van kleine Lidstaten anderzijds.

c. De Commissie.

Het aantal leden van de Commissie zou kunnen worden gehandhaafd op veertien of verhoogd kunnen worden tot achttien leden, teneinde de verhouding van grote en kleine Lidstaten niet te verstoren. Een oplossing waarbij groepen Lidstaten een lid van de Commissie zouden voordragen, zou worden afgewezen omdat dit in strijd zou zijn met het onafhankelijk karakter van de leden.

d. Het Hof van Justitie.

Hier zouden zich geen bijzondere moeilijkheden voordoen.

e. Tenslotte zou worden gewezen op eventuele institutionele moeilijkheden die zouden ontstaan indien de nieuwe Lidstaten niet gelijktijdig doch geëchelonneerd zouden toetreden. De conclusie zou zijn dat een dergelijke echelonering zou moeten worden vermeden.

Ook zou nog in het kort worden ingegaan op de institutionele problemen die rijzen gedurende de overgangperiode, waarin de nieuwe leden nog niet alle verdragsverplichtingen zouden kunnen uitvoeren. De oplossing zou gezocht moeten worden door enerzijds het aantal vraagstukken in deze categorie zoveel mogelijk te beperken en anderzijds aan de nieuwe Lidstaten te vragen hun stemrecht in de Raad gedurende de overgangperiode niet uit te oefenen voor het vaststellen van verplichtingen welke zij nog niet zouden hebben aanvaard.

III. DE BUITENLANDSE BETREKKINGEN VAN DE UITGEBREIDE GEMEENSCHAPPEN.

a. Betrekkingen met andere E.F.T.A.-landen.

In het licht van het bovenstaande zou de Commissie tot de conclusie komen dat, behalve met de vier genoemde landen die voor toetreding in aanmerking komen, met de andere ontwikkelde E.F.T.A.-landen associatie-accorden zouden moeten worden afgesloten. Deze zouden de vorm van douane-unies moeten hebben, zoals reeds voorzien in het geval van Oostenrijk, maar overigens zo soepel mogelijk geformuleerd zijn, vooral wat betreft de harmonisatieverplichtingen.

Met de landen van Zuid-Europa zouden preferentiële accorden kunnen worden afgesloten, die echter alleen de vorm van een associatie zouden kunnen hebben voor zover die landen beschikken over een democratische staatsinrichting. In het algemeen zou overigens verwacht kunnen worden dat de huidige problemen van de afzet van Middellandse Zee-produkten in een uitgebreide Gemeenschap aanzienlijk minder zwaar zouden wegen.

b. Betrekkingen met Oost-Europa.

Een uitbreiding van de Gemeenschappen zou de versterking van de economische banden met Oost-Europa kunnen bevorderen. Enerzijds immers zou het nieuwe politieke evenwicht geschapen door de toetreding van nieuwe leden tegemoet kunnen komen aan bepaalde zorgen van deze landen, terwijl anderzijds de toegenomen economische betekenis van de Gemeenschappen de Sovjet-Unie en haar partners zou kunnen aansporen de contacten te verinnigen.

c. Betrekkingen met de V.S.

De uitbreiding van de Gemeenschappen zouden deze in staat stellen op een gegeven ogenblik over hetzelfde economische potentieel te beschikken als de V.S. Dit zou de Gemeenschappen dan in staat stellen, zoals door President Kennedy gewenst, op voet van gelijkheid zich met de V.S. te associëren. Zulks zou niet noodzakelijkerwijs impliceren een vrijhandelszone tussen de Gemeenschappen en de V.S., doch veeleer een voortdurende consultatie over en weer. Op deze wijze zou de Gemeenschap op een realistische basis een "special relationship" met de V.S. kunnen opbouwen.

d. Betrekkingen met de Commonwealthleden en met de ontwikkelingslanden.

In het algemeen zou de Commissie van mening zijn dat de oplossingen welke tijdens de vorige onderhandelingen waren overwogen ook nu nog aanvaardbaar zouden zijn. De nieuwe Lidstaten zouden vanzelfsprekend moeten toetreden tot de reeds bestaande conventies van Yaoundé en Lagos, terwijl anderzijds de afhankelijke Commonwealthlanden op dezelfde wijze geassocieerd zouden worden als de P.T.O.M. De onafhankelijke Commonwealthlanden waarvan de structuur en produktie vergelijkbaar zijn met die van de E.A.M.A., d.w.z. in Afrika ten Zuiden van Sahara en in Caraïbische zone, zouden in beginsel in aanmerking kunnen komen met de uitgebreide Gemeenschap te worden geassocieerd. Overigens zou op de betrekkingen met de landen en gebieden overzee nader worden ingegaan in een bijdrage van D.G. VIII (zie hieronder).

Voorts zou moeten worden nagegaan welke gevolgen een eventuele uitbreiding van de preferenties zou kunnen hebben op niet-geassocieerde landen, met name in Azië en Latijns-Amerika. Het verlenen van algemene preferenties voor industriële produkten en halffabrikaten zou een bijdrage kunnen zijn om de problemen van deze landen op te lossen. De uitgebreide Gemeenschap zou tenslotte kunnen voorzien in een financiële en technische hulp ten behoeve van Latijns-Amerika.

Voor wat betreft Canada, Australië en Nieuw-Zeeland zou de indruk bestaan dat van Britse zijde hier geen bijzondere problemen zullen worden gesteld, met uitzondering van de Nieuwzeelandse boter. Dit laatste probleem zou in het kader van de landbouwproblematiek moeten worden geregeld.

Met betrekking tot Malta, Cyprus en Gibraltar zou kunnen worden overwogen of associatieformules een oplossing zouden kunnen vormen.

IV. BETREKKINGEN MET LANDEN EN GEBIEDEN OVERZEE.

De tendens van de bijdrage van D.G. VIII zou zijn, dat men de onafhankelijke Commonwealthlanden in Afrika ten zuiden van de Sahara en in de Caraïbische zone, voorzover zij daartoe de wens tot uitdrukking brengen, in de gelegenheid moet stellen hun betrekkingen met de Gemeenschap te organiseren op geheel hetzelfde niveau als de E.A.M.A. (ref. eerste alternatief uit de intentieverklaring van de Gemeenschap d.d. 20 juli 1963). Dit betekent dus zowel participatie in de voordelen van een Europees Ontwikkelingsfonds als invoering van een handelspolitiek regiem conform het patroon van de Yaoundé Conventie tussen enerzijds de vergrote Gemeenschap en anderzijds een groot aantal Afrikaanse en Caraïbische landen.

Inmiddels zou D.G. VIII neigen tot het afschaffen van het tweede alternatief uit genoemde intentieverklaring. Indien een in aanmerking komend Commonwealthland niet geneigd zou zijn de volledige rechten en verplichtingen conform Yaoundé-patroon te onderschrijven, zou de vergrote Gemeenschap nog slechts het afsluiten van een handelsovereenkomst als alternatief moeten aanbieden.

Men zou zich bij dit alles bewust zijn van het feit dat voor de regeling van de betrekkingen met onderontwikkelde landen zeer veel zal afhangen van de vraag of de onderhandeling over een nieuwe Yaoundé Conventie (voorzien voor de periode 1-6-1968 tot 31-5-1969) voorafgaat aan, c.q. gelijktijdig plaats vindt met, of zelfs volgt op de onderhandelingen met het V.K.

De gevolgen van deze onzekerheid zouden ook nog wel blijken in de kwestie van de financiële hulpverlening in zoverre de Commissie zich nog geen duidelijke voorstelling zou kunnen maken van de wijze waarop de vergrote Gemeenschap uiteindelijk tegenover het geheel der onderontwikkelde wereld haar eigen financiële hulp en de coördinatie van de financiële hulp der Lidstaten zou moeten regelen. In ieder geval zou echter met kracht worden bepleit dat het nieuwe (derde) E.O.F. uiteindelijk in een belangrijke communautaire hulpverlening aan de volledige kring der leden van de nieuwe vergrote associatie zal moeten voorzien.

Voor wat betreft het handelspolitieke gedeelte van de nieuwe associatieregeling tenslotte zou de Commissie de aandacht willen vestigen op de noodzaak om sommige producten pragmatisch te bezien. Men kan zo reeds zeggen dat voor b.v. de suiker een specifieke regeling zal moeten worden uitgewerkt, doch men zal ook voor andere producten moeten nagaan of de gevestigde belangen, in het bijzonder

van de huidige E.A.M.A., niet worden geschaad (c.q. die van derde niet-te-associëren onderontwikkelde landen niet op ernstige wijze worden geschaad). Indien zulke gevallen zich zouden voordoen, zou men naar pragmatische oplossingen moeten zoeken, eventueel in het kader van wereldwijde regelingen.

V. ECONOMISCHE EN FINANCIËLE PROBLEMEN.

De bijdrage van het Directoraat-Generaal voor Economische en Financiële Zaken (D.G. II) zou zich beperken tot het Verenigd Koninkrijk, aangezien de toetreding van de drie andere landen op het door dit D.G. behandelde terrein geen bijzondere problemen oplevert. Ten opzichte van Engeland zouden zowel de economische en monetaire problemen behandeld worden als die op het gebied van technologie, regionale politiek en olie/gas.

In het onderdeel gewijd aan de economische en monetaire problemen zou een analyse worden gegeven van de "stop and go"-politiek die in de afgelopen jaren in het Verenigd Koninkrijk is gevoerd. Men zou er daarbij op wijzen, dat gedurende de eerste jaren na de toetreding de lasten voor de Britse betalingsbalans zullen worden verzwwaard, hoewel ook op de voordelen voor Engeland wordt gewezen; deze laatste zullen echter niet onmiddellijk blijken. Om deze lasten te kunnen dragen is een duurzaam evenwicht van de Britse economie noodzakelijk. Zou dit evenwicht niet vóór de toetreding worden bereikt, dan zullen zodanige overgangsmatregelen moeten worden getroffen dat de Britse concurrentiepositie ten opzichte van derde landen op het gebied van kosten en prijzen slechts geleidelijk wordt verslechterd. De lengte van de overgangperiode hangt dus af van de economische vooruitzichten van het V.K. Het zou naar de mening van D.G. II gewenst zijn, dat reeds vóór het begin van de overgangperiode de Britse regering - in overleg met de Zes - maatregelen zou overwegen om de Britse economie te oriënteren op de toetreding tot de Gemeenschap.

Ten aanzien van de sterling-balances zou D.G. II tot de conclusie komen dat deze een belangrijke evenwichtsverstoringende factor zouden kunnen vormen voor de Britse economie. Er zou op worden gewezen dat het internationale belang van deze saldi in de loop der jaren is afgenomen en dat derde landen thans dollarsaldi aanhouden die tweemaal zo groot zijn als hun sterlingsaldi, hoewel de verhouding vijftien jaar geleden nog gelijk was. Aangenomen wordt dat dit proces zich zal voortzetten en dat dit zelfs schoksgewijs zou kunnen gaan. Een indicatie hiervoor vormen de aanzienlijke trekkingen van Afrikaanse landen op hun sterlingsaldi

in de afgelopen jaren, terwijl ook wordt gewezen op de vaak abrupte fluctuaties van saldi, aangehouden door crediteuren buiten de sterling-zone.

D.G. II zou erop wijzen dat het afzien door het V.K. van aanspraken op grond van art. 108 E.E.G.-Verdrag geen oplossing biedt voor de problemen die het bestaan van de sterlingsaldi aan de Gemeenschap zullen stellen. Uit welke oorzaak een deficit in de Britse betalingsbalans ook voortvloeit, dit zal voor de economische unie als geheel altijd ernstige gevaren opleveren. Toepassing van artikel 108 is niet alleen een belang voor de Lidstaat die in moeilijkheden verkeert, maar dient ook als veiligheidsmaatregel voor de andere Lidstaten en voor de ontwikkeling van de Gemeenschap in haar geheel.

De steunacties tussen de Bank of England en andere centrale banken zouden de Commissiediensten geen voldoende basis achten voor de toekomst van een vergrote Gemeenschap.

D.G. II zou willen trachten van deze Britse nood een communautaire deugd te maken door te komen tot een veel hechtere monetaire samenwerking tussen de Lidstaten. Hiertoe zou worden gesuggereerd dat een deel van de monetaire reserves der Lidstaten gemeenschappelijk zouden worden beheerd, in welk raam dan ook de sterlingschulden van het V.K. tegenover de monetaire autoriteiten van alle of een deel van de landen van de sterlingzone zouden worden ingebracht. Deze schulden zouden tegenover de crediteuren hun liquide karakter behouden, maar het V.K. zou tegenover het communautaire beheersorgaan de schulden slechts behoeven af te lossen als het overschotten op zijn betalingsbalans zou hebben. De sterlingzone-landen zouden goudgegarandeerde, convertibele "reserve-certificaten" ontvangen, die het voorwerp zouden zijn van een periodieke clearing tussen de centrale banken der Lidstaten overeenkomstig de voor het gemeenschappelijk beheer van de reserves te stellen regels, op basis van overeen te komen verhoudingen tussen de verschillende soorten reserves.

Voorkomen zou moeten worden dat het V.K., eenmaal verlost van het zwaard van Damocles der direct opeisbare sterling-saldi, de mogelijkheid zou krijgen toekomstige deficitten in zijn betalingsbalans te financieren door het aantrekken van nieuwe saldi. Hiertoe zou, via het bovengenoemde beheersorgaan, de communautaire invloed op de reserve-politiek der Lidstaten moeten worden versterkt. Dit orgaan zou het centrale punt voor besluiten te dezer zake moeten worden. Hierdoor zou de Gemeenschap tevens in internationale organen (I.M.F., Groep van 10) een sterkere positie krijgen.

VI. LANDBOUW.

Het rapport zou bestaan uit vijf hoofdstukken :

- I Analyse van de kwantitatieve en kwalitatieve verandering van de basisgegevens van de landbouw in een vergrote Gemeenschap.
- II Financiële problemen.
- III Specifieke problemen van de nieuwe leden.
- IV Overgangperiode.
- V Samenvatting en conclusies.

I. Analyse.

In het hoofdstuk I zou worden geconstateerd, dat de uitbreiding tot tien leden een vermindering van de totale zelfvoorzieningsgraad tot gevolg heeft vergeleken bij de huidige toestand van de Zes (85 i.p.v. 90 %). Voor de voor ons land zo belangrijke veredelingssector (rundvlees, varkensvlees, gevogelte en eieren) wordt daarentegen een vergroting van de zelfvoorzieningsgraad in die sector in geval van uitbreiding vastgesteld.

Op grond van de analyse zou men tot twee belangrijke conclusies komen:

- de uitbreiding van de Gemeenschap dwingt op zichzelf niet tot een herziening van het huidige gemeenschappelijke landbouwbeleid, aangezien de basisgegevens voor dat beleid door uitbreiding niet fundamenteel gewijzigd worden. Correcties op dat beleid zijn in de toekomst niet uitgesloten.
- de aanvaarding van de gemeenschappelijke landbouwpolitiek met zijn huidige prijsstructuur kan in meer of minder belangrijke mate leiden tot wijzigingen in de produktierichting van de nieuwe leden, gezien hun afwijkende prijsstructuur.

II. Financiële problemen.

Het rapport zou een evenwichtsprobleem constateren in de financiering, gelet op de grote heffingsbijdrage van Engeland. Zonder zich voor een bepaalde financieringsmethode uit te spreken, zou het rapport twee methoden noemen:

- 90 % heffingsbijdrage plus vaste sleutel,
- regl. 25, art. 2, bestaande uit heffingen, douanerechten en andere bijdragen.

Welke methode men ook kiest voor de oplossing van het evenwichtsprobleem, het principe van tenminste 90 % heffingsafdracht van landbouwprodukten zou niet aangetast mogen worden. Wanneer men deze regel niet in acht neemt, zal de vergrote Gemeenschap niet kunnen ontkomen aan het instellen van een controle op de finale bestemming van de geïmporteerde produkten, hetgeen het vrije verkeer van die goederen illusoir maakt.

Mij is gebleken dat men met deze formule een politiek zo neutraal mogelijke oplossing van het financieringsvraagstuk zou willen bevorderen. Opvallend is dat de Commissie niet uitdrukkelijk melding zou maken van 100 % afdracht.

III. Specifieke problemen van de nieuwe leden.

Het rapport zou een opsomming geven van enige specifieke problemen zonder daarbij duidelijk positie te kiezen of oplossingen te suggereren. Inzake Engeland zouden de bekende problemen van de kosten van levensonderhoud, de annual review, de Commonwealth (suiker en boter) en het financieringsvraagstuk worden genoemd. Inzake Ierland en Denemarken zou worden gewezen op mogelijke produktie-uitbreiding, inzake Noorwegen op het visserijprobleem.

IV. Overgangperiode.

Ten aanzien van dit onderwerp zou het rapport duidelijk stelling nemen door een constructie voor te stellen, welke een onmiddellijk meespelen als volwaardig lid van de nieuwe leden mogelijk maakt.

In de overgangperiode gaat het om drie categorieën van aanpassing: wijziging prijsniveaus, wijziging prijsverhoudingen en herziening van het steunbeleid. Afgezien van een administratieve overgangperiode is een periode voor economische aanpassing noodzakelijk. Deze doelstelling is niet strijdig met de onmiddellijke toepassing door de nieuwe leden van het juridische kader en de instrumenten van het gemeenschappelijke landbouwbeleid. De overgangsregelingen zullen voornamelijk betrekking moeten hebben op de economische elementen (prijzen) en volgens een nauwkeurig schema dienen te verlopen. Voorts dient de overgangsregeling te voorzien in bijzondere regels inzake de financiering.

Concluderend zou het rapport opmerken dat, rekening houdend met de nauwkeurige verplichtingen welke de nieuwe leden aldus op zich nemen, zij reeds van het begin van de overgangperiode volledig aan de beraadslagingen en beslissingen van de Gemeenschap kunnen deelnemen.

V. Conclusies.

- De gemeenschappelijke landbouwpolitiek kan in een uitgebreid kader zonder wijziging van haar essentiële elementen worden toegepast. Kleine correcties, die eventueel nodig zouden kunnen zijn, kunnen in de verdere ontwikkeling en toepassing van het toekomstige beleid in overweging genomen worden.
- De noodzakelijke aanpassing aan de gemeenschappelijke landbouwpolitiek door de nieuwe leden leidt tot de conclusie, dat over een overgangperiode met een nauwkeurig bepaalde inhoud en duur onderhandeld zal moeten worden.
- Sommige specifieke problemen "d'une importance primordiale" moeten in de onderhandelingen betrokken worden.

VII. GEMEENSCHAPPELIJKE MARKT.

De problemen welke de toetreding van nieuwe leden tot de Gemeenschap voor de verwezenlijking van de gemeenschappelijke markt stelt, zouden besproken worden onder het hoofd douane-unie, concurrentie en E.G.K.S.

Er zou voor worden gepleit een overgangperiode van enkele jaren vast te stellen, die voor alle nieuwe leden op hetzelfde ogenblik zou moeten beginnen en eindigen en die voor hen gelijkelijk verplichtingen zou moeten inhouden. De mogelijkheid van verschillende duur van overgang in de industriële en de agrarische sfeer zou worden verworpen.

Douane-unie.

Gedurende die overgangperiode zouden de interne douanerechten volgens een te bepalen ritme geleidelijk moeten worden afgeschaft; hetzelfde zou moeten gelden voor de kwantitatieve beperkingen, alsmede voor de maatregelen van gelijke werking, voorzover de Zes reeds tot afschaffing daarvan zijn overgegaan. Tevens zal geleidelijke aanpassing aan het G.D.T. moeten worden voltrokken; door beide operaties te coördineren, zou men zoveel mogelijk verlegging van handelsstromen (en toepassing van art. 115 E.E.G.) dienen te voorkomen. Aanvaarding van het G.D.T. zou geen moeilijkheden opleveren; voor de huidige Gemeenschap zouden door de toetreding slechts enkele problemen ontstaan in de sectoren zware voertuigen, papier en aluminium.

Er zou voorts sterk de nadruk op worden gelegd dat het streven naar vervolmaking van de douane-unie (harmonisatie douane- en omzetbelastingwetgeving) door de toetreding noch belemmerd, noch vertraagd zou mogen worden en dat de nieuwe leden alle besluiten dienaangaande ook zouden moeten onderschrijven.

Industriepolitiek.

Er zou op worden gewezen dat met name de toetreding van het V.K. mogelijkheden zou bieden de industriële structuur van de Gemeenschap te verbeteren en de samenwerking van ondernemingen te bevorderen. Ook de kansen voor een gemeenschappelijke researchpolitiek zouden erdoor vergroot kunnen worden. Op sommige technologisch belangrijke terreinen zou de Engelse industrie minder afhankelijk zijn van de V.S. dan die van de Zes (elektronica, b.v.), terwijl zowel de financiële middelen als de mankracht die het V.K. voor research en ontwikkeling ter beschikking staan, relatief veel groter zouden zijn dan die van de E.E.G. als geheel. Een gunstige ontwikkeling in die zin zou echter afhankelijk zijn van beslissingen, die de Zes nog onder elkaar moeten nemen (debat in Raad oktober a.s.).

Op sommige industriële terreinen zouden zich evenwel problemen kunnen voordoen, met name door het verschil in handelspolitiek en in subsidiepolitiek door het V.K. gevolgd, b.v. op het terrein van de textielindustrie. Met betrekking tot de olie-industrie zouden echter geen moeilijkheden zijn te verwachten. Het intraverkeer zou soepeler kunnen verlopen, maar geen grote wijzigingen te zien geven. Bij de uitwerking van de beginselen van het olie- en gasbeleid als door de Raad aanvaard, zouden met name Shell en BP kunnen profiteren van de uit te werken maatregelen ter versterking van de concurrentiepositie van de "communautaire maatschappijen".

Economische unie.

Men zou ervan uit moeten gaan dat de nieuwe leden zowel de beginselen als de uitgewerkte maatregelen op het terrein van de mededinging, het subsidiebeleid en de harmonisatie van wetgeving moeten aanvaarden. De toepassing daarvan zou door maatregelen gedurende de overgangperiode moeten worden gewaarborgd.

Bij de verdere uitwerking van in het kader van de Zes voorgenomen maatregelen zouden de nieuwe leden aanstonds betrokken moeten worden. De vaststelling van de octrooi-conventie zou bij de toetreding van het V.K. veel eenvoudiger worden, omdat althans één punt van belangrijk

meningsverschil zou zijn weggenomen.

Als de onderhandelingen met de nieuwe leden slechts een korte periode in beslag zouden nemen (b.v. één jaar), zou men kunnen accepteren dat de harmonisatiewerkzaamheden (b.v. voor het aanbestedingsregime, voor de farmaceutische wetgeving en voor de technische voorschriften die belemmerend werken) zouden worden opgeschort totdat de toetreding zou zijn voltrokken.

Zouden de onderhandelingen echter veel langer duren, dan zou men een weg moeten zoeken volgens welke de werkzaamheden à six zouden kunnen worden voortgezet, zonder dat men gedwongen zou zijn in een later stadium dat werk met de nieuwe leden weer over te doen.

Met betrekking tot enkele specifieke problemen welke de toetreding van het V.K. zou kunnen opwerpen, zou nog opgemerkt worden

- a) dat de financiering van de sociale zekerheid een kwestie zou zijn, die men gevoeglijk na de toetreding in het kader van art. 101 E.E.G. zou kunnen behandelen;
- b) dat handhaving van de zgn. selective employment tax veeleer een nadeel zou zijn voor het V.K. dan voor de Zes en overigens in het kader van art. 92 bezien dient te worden.

E.G.K.S.

Uitgangspunt zou ook hier moeten zijn dat het V.K. de bepalingen van het E.G.K.S.-verdrag en de in aansluiting daarop genomen uitvoeringsbesluiten aanvaardt. Dit zou met name ook moeten gelden voor de evolutie voortvloeiend uit de toepassing van art. 95 van dit verdrag. In dat geval zou de toetreding van Engeland slechts in beperkte mate moeilijkheden opleveren die tevoren geregeld moeten worden. Er zou echter op worden gewezen

- dat zich een specifiek probleem van stemmenweging voordoet (vgl. art. 28 EGKS);
- dat toetredende leden in de bestaande communautaire fondsen een bijdrage zouden moeten storten;
- dat sommige technische vraagstukken (uitvoering art. 60 en art. 70 EGKS) aandacht zouden verdienen.

Het bestaan van de National Coal Board en van de British Steel Corporation zou op zichzelf niet onaanvaardbaar zijn, mits zekerheid verkregen zou worden dat maatregelen met toepassing van art. 66 lid 7 uitgevaardigd, ook inderdaad uitgevoerd zouden worden.

Toetreding van de andere kandidaat-leden zou voor de Gemeenschap, voor wat kolen en staal betreft, nauwelijks enig probleem scheppen.

Regionale politiek.

Het V.K. is een land waar de problemen van de regionale ontwikkeling sinds 1945 op de voorgrond hebben gestaan. Die problemen zijn grotendeels gelijk aan die welke zich in de Gemeenschap voordoen. Toetreding van het V.K. zou dan ook een grote mate van ervaring ter beschikking doen komen. Alleen de omvang en het gehalte van de maatregelen welke tot nu toe zijn getroffen om in achterblijvende gebieden de industrialisatie op gang te houden, c.q. te brengen, zou in het licht van art. 92 EEG tot moeilijkheden aanleiding kunnen geven die echter bij een redelijke overgangperiode niet onoverkomelijk zouden zijn.

VIII. VERVOER.

1. De diensten van de Commissie zouden niet verwachten dat zich in deze sector ernstige moeilijkheden zullen voordoen.

Wel zouden in een uitgebreide Gemeenschap problemen kunnen rijzen in sectoren, die tot dusverre praktisch buiten de communautaire actie vielen, n.l. in de zeescheepvaart en de luchtvaart.

2. Voor het vervoer per spoor, over de weg en over de binnenwateren zou het, naar het inzicht van de diensten van de Commissie, wenselijk zijn, dat de Raad tot overeenstemming komt over de hoofdlijnen van een gemeenschappelijk beleid. Deze overeenstemming zou dan kunnen dienen als element in de onderhandelingen over de toetreding.

3. De situatie met betrekking tot de luchtvaart zou het niet noodzakelijk maken, met het oog op de toetreding van nieuwe leden, thans tot gemeenschappelijke standpunten van de Zes te komen.

4. De problemen van de zeescheepvaart zouden evenwel een dringender karakter dragen, aangezien deze vervoertak na uitbreiding van de Gemeenschap een veel belangrijker rol in de goederenuitwisseling zou gaan spelen. Enkele essentiële regels zouden op de zeevaart tussen de landen van de Gemeenschap van toepassing verklaard moeten worden, met name de vrijheid van vestiging, het verbod van discriminaties, de harmonisatie van de concurrentievoorwaarden en de publiciteit van prijzen en vervoervoorwaarden. Tevens zou het beginsel aanvaard moeten worden dat scheepvaartverdragen met derde landen behandeld worden in het kader van de gemeenschappelijke handelspolitiek.

IX. SOCIALE PROBLEMEN.

In het hoofdstuk over de sociale problematiek zouden de volgende problemen worden behandeld:

a. De toepassing van het beginsel van het vrij verkeer van werknemers.

Met het V.K. zou besproken moeten worden het immigratieregime van personen afkomstig uit de Commonwealthlanden conform de "Commonwealth Immigrant Act". De vraag zou gesteld worden of deze personen, eenmaal gevestigd in het V.K., toegang zouden hebben tot de arbeidsmarkt van de andere Lidstaten. Ook de kwestie van de toepassing van het vrij verkeersbeginsel op Noord-Ierland zou moeten worden behandeld, welk probleem reeds in 1962 door de Britse delegatie was opgebracht.

Wat de Scandinavische landen betreft zou rekening moeten worden gehouden met de bestaande gemeenschappelijke arbeidsmarkt van deze landen. Indien één of meer Scandinavische landen niet tot de Gemeenschap zouden toetreden, zou de vraag rijzen of de bestaande afspraken zouden kunnen worden gehandhaafd.

b. Sociale verzekeringen.

Hierbij zou de aandacht worden gevestigd op de grote verschillen die bestaan tussen de financiering van de sociale zekerheid in het V.K. enerzijds en in de meeste landen van de E.E.G. anderzijds. Daarnaast zou erop worden gewezen dat ook tussen de huidige Lidstaten aanzienlijke verschillen bestaan en dat niet zonder meer kan worden gesteld dat hieruit een concurrentiedistorsie zou voortvloeien voor het bedrijfsleven.

De conclusie zou zijn dat op het gebied van de sociale politiek zich geen vraagstukken voordoen die een hinderpaal voor de toetredingen zouden kunnen vormen.

X. EURATOM.

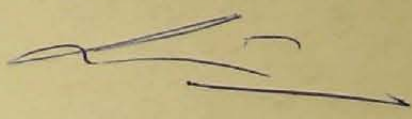
De Euratom-bijdrage aan het Commissierapport zou na een inleiding over de relatief zeer belangrijke Britse nucleaire inbreng en na opsomming van de reeds uit 1961-1963 bekende problemen concluderen dat er geen onoverkoombare moeilijkheden in de weg liggen, dat de Britse wetenschappelijke en industriële inbreng een verdubbeling van het huidige nucleaire gemeenschapspotentieel betekent en dat bijgevolg de concurrentiepositie van de Gemeenschap tegenover derden (lees de V.S.) aanzienlijk zou worden verbeterd.

Ondertussen zou deze bijdrage echter niet kunnen verbergen de omstandigheid dat de situatie sedert 1963 tengevolge van de interne moeilijkheden van Euratom niet gemakkelijker is geworden. Enerzijds heeft men zekere kwesties die vrijwel ongewijzigd zijn gebleven: men zal opnieuw een onderzoek moeten doen naar de bestaande overeenkomsten van het V.K. met derden in verband met art. 105 van het Verdrag, en de aandacht zou er op worden gevestigd dat ook onderzocht moet worden in hoeverre de prijzenpolitiek van de U.K.A.E.A. zekere subsidies omvat en als zodanig wellicht problemen schept op het gebied van de concurrentie. Evenzeer zou opnieuw moeten worden onderhandeld over het zgn. entréegeld, d.w.z. de bijdrage in nationale kennis, die het V.K. zou moeten voldoen als tegenprestatie voor de na toetreding voor de Britten toegankelijke Gemeenschapskennis (inclusief al hetgeen daarvan oorspronkelijk nationale kennis was van één der zes leden).

Anderzijds zouden bepaalde kwesties voor Euratom thans timing-problemen opleveren. Het derde onderzoekprogramma, beginnende op 1 januari 1968, is nog geenszins vastgesteld en men zou er rekening mee moeten houden dat het V.K. daarop invloed zal willen uitoefenen in geval van parallelle onderhandelingen (c.q. wellicht in staat is zekere bijdragen van invloed voor het Gemeenschapsprogramma aan te bieden als consequentie in de globale onderhandeling). Ook de bepaling van art. 75 van het Verdrag (herziening voorzieningshoofdstuk) is nog niet nageleefd, en de auteurs van deze bijdrage zouden er - met het oog op de sterke onderhandelingspositie van het V.K. op dit hoofdstuk - op aan willen dringen dat de Gemeenschap eerst art. 76 uitvoert alvorens de Britse onderhandeling te openen.

Eenzelfde geluid zouden de auteurs dan ook willen laten horen ten aanzien van de veiligheidscontrole. Hier schuilt het probleem in het feit dat het V.K. (evenzeer als Noorwegen en Denemarken) inmiddels voor bepaalde installaties de controle van het I.A.E.A. heeft aanvaard, hetgeen in strijd is met de optiek van de gewezen Euratom-commissie en van de meerderheid der lidstaten (N.B. De kwestie N.P.V. zou hier terloops worden aangestipt). Men zou dan ook hier willen bepleiten dat een definitieve harmonisatie van de standpunten van de lidstaten en van de Commissie vooraf zou moeten gaan aan het openen van onderhandelingen met het V.K.

De Permanent Vertegenwoordiger,

D. P. Spierenburg.